

Ürünlerin Veya Üretim Kanalının Sertifikalandırılması

Orman kaynağından elde edilen odun ürünleri; bölmeden çıkarma, taşıma, işleme, depolama ve nihai kullanıcıya kadar olan ticari işlemler vb. çeşitli aşamalardan geçmektedir. Tüm bu süreçlerde, sertifikalı bir ormandan gelen odunun, sertifikasız bir ürünle karıştırılması veya değiştirilmesi riski söz konusu olmaktadır. Bu nedenle, tüm bu süreçlerde sertifika kurumunun etiketini taşıyan ürünlerin gerçekten sertifikalı bir ormandan geldiğini garanti altına almak için, bir takip sürecinin ve kontrol sisteminin uygulanması gerekli olmaktadır. Bu sistem, üretim kanalının sertifikalandırılması olarak nitelendirilmektedir. Bu itibarla, ürün sertifikalandırma ile etiketleme veya üretim kanalının sertifikalandırılması, orman işletmesinin sertifikalandırılması kadar karmaşık bir işlem olmaktadır.

Üretimin kanalının tescili, yani orman ürünlerinin ormandan nihai tüketiciye kadar izlenmesi, odun ürünlerinin gerçekten sertifikalı bir ormandan geldiğini garanti eder. Ürün zincirinin sertifikalandırılması, odunun damgalanmasını ya da tüm işleme, imalat ve taşıma işlemleri esnasında sertifikasız ürünlerden ayrılmasını gerektirir.

Sertifikalandırmayla ilişkili ürün etiketlemenin bir şartı da, odun hammaddesinin orijininin kanıtlanmasıdır. Burada amaç, sertifikalı ve sertifikasız ürünlerin ürün işleyiciler, araçlar ve tüketiciler tarafından verilen satın alım kararlarında ayırt edilmesini sağlayabilmek olmaktadır. Kaynağın kanıtlanması, odun ürünleri endüstrisindeki veya odun ürünleri ticareti yapan her bir işletmenin incelenmesi ve satın aldıkları işlenmemiş odun ürününün sertifikalı orman kaynağından geldiğinin tayin edilmesi suretiyle mümkün olmaktadır. Üretim kanalının sertifikalandırılmasının bir sonucu olarak, işletmeye bir sertifikalandırma kurumunun ürün etiketini kullanma hakkı verilmektedir. Odun ürünleri işleme sürecinde temelde üç seçenek vardır.

1. En zorlu seçeneğe göre (nihai ürün etiketlemesi), tüm odun ürünleri satın alım ve üretim aşamalarında (kütükten nihai ürüne kadar) sertifikalı işlenmemiş odunları ayrı tutma imkanının olması gerekmektedir.
2. Girdi-çıkı modeli olarak adlandırılan ikinci alternatifte, toplam ham odun miktarının içinde sertifikalı ham odunun oranı (%), nihai ürünün belli bir oranını sertifikalandırma hakkını kazandırmaktadır. Bu durumda işletme yalnızca, işletmeye giren sertifikalı ürünün miktarını kanıtlamak zorundadır ve sertifikalı ürünleri sertifikasız ürünlerden ayırmak zorunda değildir.
3. Önerilen üçüncü alternatifte ise, kullanılan hammaddenin asgari bir miktarının sertifikalı olması durumunda işletmenin tüm ürünlerinde sertifika kurumunun etiketini kullanma hakkını elde etmiş olmaktadır. Yüzde değeri gereksinimleri kademeli olarak daha zorlu yapılabilmektedir.

Bir işletmenin dolaşım kanalı sertifikası almış olması, söz konusu işletmenin gerçekten sertifikalı hammadde temin ettiğini destekleyici belgelerle kanıtlayabildiğini, sertifikalı ve sertifikasız ürünlerin ayrı olarak depolandığını, makul dönüşüm oranlarını kanıtlayabildiğini (girdi/çıkı, kayıplar, atıklar ve hacmin akışı), yine işletmenin satın alma, işleme/üretim ve

depolamadan satışa kadar bütün olarak bir muhasebe yapabildiğini göstermektedir. Tamamen sertifikalı ürünlerle çalışma politikasını güden işletmelerde sertifikalandırma işlemi, yeterli kayıt ve dokümantasyon üzerine yoğunlaşmaktadır. Diğer taraftan, tamamıyla sertifikalı ürünlerle çalışmayan işletmeler, tüm sertifikalı ürünler ve materyallerin tüm süreçlerinde sertifikasız ürünlerle karışmayı önlemek için belirleme, ayırma, kayıt ve dokümantasyon işlemlerini yerine getirmek zorundadır.

Öte yandan, nihai tüketicilere satın aldıkları orman ürünlerinin gerçekten bağımsız olarak sertifikalandırılmış ormanlardan geldiğini garanti eden ürün etiketini taşıyabilmesi için, bu ürünlerin imalatı ve satışı ile ilgilenen her işletmenin üretim kanalına ilişkin standartlara göre sertifikalandırılması gerekmektedir. Bu düzenleme, işletmelerin sertifikalı ürünlerin sertifikasız ürünlerden ayrı tutulduğunu gösteren izleme mekanizması oluşturacak ve imalat ve dağıtım süreçleri boyunca bu materyallerin kimliklerini ve orijinalliklerini teyit etmek için doğru bir Őekilde izleyecek bir sistem oluşturmalarını gerektirmektedir.

Bu amaç doğrultusunda, sertifikalı ürünlerin belirlenmesi için damgalar, etiketler, boya ve diğer araçlar, ürünlerin işletme personeli, bağımsız denetleyici ve diğer gözlemciler tarafından kolaylıkla seçilebileceği Őekilde tatbik edilir. Her sertifikalı odun hasat edildiği orijine ilişkin bilgiler ve işleme, taşıma ve tesislerde toplama sırasında sertifikasız ürünlerden farklılaştıran bir damga taşımalıdır.